

ŞAKUL , GİBİ...

MASONLAR İÇİN DERGİ

CİLT 1

SAYI 4

MAYIS 1988

KAPAKTAKİ RESİM

Maşrik-ı Âzam-ı Osmanî'nin, Beyoğlu'nda, Tel sokağında (şimdi Telgraf sokağı) bulunan ilk binasının tam görünüşü. Binanın, en sağdaki kapıdan girilen bölümü kiralanıyordu.

Şakul Gibi, «LOCA MUHABİRLERİ» arıyor. Localarında yer alan ve bütün Kardeşleri ilgilendirebilecek olayları (toplantı, konuşma, panel, vs...) dergiye devamlı olarak yazmağa gönüllü Kardeşlerin, Ziya Umur (160.84.74) veya Mişel Margulies (165.41.04) K. lere telefon etmeleri rica olunur.

İÇİNDEKİLER

Editörün Yazı Masasından	3	Hiram Abif Adı	18
Birbirimizi Beğenelim	4	T.B.L.'sı Konvanı	20
Zincirimizin Son Halkası	7	Masonların Dünyasından	22
Üç Sütun	9	Sorular, Sorular	26
Kültür Muh. L.'sinin 40 Yılı	10	Mehmet Ali Haşmet Kırca	29
İstanbul'da Masonların		«Büyük Şark»tan	31
Toplantı Yerleri	12	Adem Hürrem Birader	35
Masonluğun Ağaçları	16		

ŞAKUL GİBİ MASONLAR İÇİN DERGİ

Sayı : 4 Cilt : 1 Mayıs 1988

Zincirlikuyu Cad. 9/13
Etiler 80600 İstanbul

Sahibi ve
Sorumlu Yönetmen :

Y. Müh.
Mişel MARGULİES

Yazı İşleri :
Prof. Dr. Ziya UMUR

Temmuz ve Ağustos ayları
haric her ayın üçüncü hafta-
sında yayınlanır. Posta ile ve
yalnız Mason olan aboneler-
e gönderilir. Dergide çıkan
imzalı yazıların sorumluluğu
yazarlarına aittir. Gönderi-
len yazılar iade edilmez.

Yazışma Adresi :

Prof. Ziya Umur
P.K. 147 Teşvikiye - İstanbul

Basıldığı Yer :

YENİLİK BASIMEVİ
San. ve Tic. Ltd. Şti.
Tel. : 143 55 72 — 145 35 74

EDITORÜN YAZI MASASINDAN

Yazılan şeyleri okumuyoruz. Bir-
birimize «okumağı» telkin edelim.
Hep bir ağızdan tekrarladığımız
bir şikâyet var: Türkcede yeterin-
ce masonik neşriyat yok.

«Yeterince» sözünden ne anlıyo-
ruz?

1966 yılının Ekim'inden beri çıkan
bir «Mimar Sinan» dergimiz var.
Ondan evvel Masonik Dergilerimiz
vardı. Bunların içinde bir sürü Üs-
tadımızın yüzlerce yazısı var.

Biz, meselâ yirmi, hattâ on sene
evvel çıkmış bir yazıya bakmak is-
temiyoruz. Aklımızın arkasında şö-
yle bir düşünce, sökülmesi imkân-
sız bir hastalık gibi yatıyor: «Artık
koşullar değişti; bu yazılar eskidi!».
Bunlar artık bize bir şey söylemez,
diye düşünüyoruz.

Evvelâ unutmayalım ki, Mason-
lukta «koşullar» o kadar süratle
değişse idi, 300 sene sonra, şim-
di, ortada Masonluk diye bir şey
kalmazdı. «Gelenekler»'in ne de-
mek olduğunu unutmayalım.

Elbette, okuduğumuz bir yazıda-
ki fikirleri aynen kabûl etmeğe
mecbur değiliz. Fakat, okuduğumu-
zu reddetmek istersek, yazanın ne
söylemek istediğini öğrenmeli değil
miyiz?

Çok okuyalım. Masonluğa mu-
halefet edenlerin bile yazılarını,
dikkatle okuyalım. Bize, ne gibi
sebeplerle muhalefet ettiklerini
gördüğümüz vakit, gözlerimiz açıl-
acaktır.

BİRBİRİMİZİ BEĞENELİM

Prof. Dr. Ziya UMUR

Bazen, Masonların birbirlerine fazla iltifat ettikleri, yerli veya yersiz, sırt sıvazlayıp kompliman yaptıkları söylenir. «Birbirinizi pohpohlamaktan başka işiniz, veya işimiz yok mu?», denir. İşin tuhafı, âdetâ ayıplamağa benzeyen bu kinayeleri duyduğumuz vakit, mahcup bir şekilde başımızı eğerez; sanki, ne yapalım? bu da bizim zaafımız, der gibi, susarız.

Ben, eskiden, bu nevi iltifatları mazur görmeliyiz, bir ziyanı olmaz; derdim. Şimdi daha ileri gidiyorum: Bunları daha çok, daha sık yapalım, diyorum.

Şu yaşadığımız günlerde, insanlar bir kötü oldular. Herkes, her yerde birbirine çamur atmakla, birbirini kötölemekle meşgul. Aynı müessesenin çatısı altında bulunanlar, her gün birbirinin yüzüne bakarak çalışmak zorunda olanlar bile, fırsat kolluyorlar: Bir daha yüz yüze gelmeyeceklerine emin olsalar, hatır ve hayâle gelmeyecek kötülükleri birbirine yapmaktalar. çekinmeyecekler.

Biz Masonlar, haricî âlemden karşılaştığımız bu nevi, insana ümitsizlik veren vaziyetlerden, birbirimizi yüceltmeğe çalışmak suretile, kurtulmağa gayret etmeliyiz.

Biz, Mahfelde veya hususî bir toplantıda bir araya geldiğimiz vakit, birbirimize karşı büyük bir yakınlık duyuyoruz. Halbuki, her birimiz nerelerden gelmişiz? Mesleklerimiz farklı: Bir doktorla bir tüccar, bir terzi ile bir sigortacı, bir bankacı ile bir hoca, bir memurla bir emlak sahibi... Eğer «tekris» denilen müessese olmasa idi, birbirlerine asla rastlamayacaklardı. İhtisaslarımız ayrı: Tekris olmasa idi, iki hoca, iki dilçi, iki komisyoncu, iki memur, ayrı yerlerde çalıştıkları için, birbirlerini göremeyeceklerdi. Muhitlerimiz biam başka, kimi zengin, kimi fakirdir. Hayat standartlarımız değişiktir: Kimi Beyoğlunda oturur, Tünelde işine gider; kimi Pendik'te oturur, Topkapıda çalışır... Ben, otuz sene evvelki arkadaşlarıma burada rastlıyorum. Burası olmasa, rastlamayacaktım.

Birbirinden bu kadar uzak, birbirine bu kadar benzemeyen insanların bir araya gelmesini temin etmek, Masonluk için, başlı başına bir muvafakiyettir. Hiç bir Kulüp veya Cemiyet bunu temin edemez: Çünkü Masonluk dışındaki cemiyetler, müşterek bir vasıf arar ve az çok benzer muhiti bir

araya toplar: Ya meslek muhiti, ya ihtisas muhiti, veya yaşayış tarzının yarattığı bir muhit.

Bizim de bir ortak vasfımız var. Buna «İnsanlık» diyoruz. O kadar geniş bir vasf ki, yok, bile denebiliriz. Çünkü, her 'kendisini bilen'i içine alabilmekte.

Böyle bir topluluk içinde, her birimiz, kendi günlük hususiyetlerimizi kaybetmeğe mahkûmuz. Buraya geldığımız vakit, günlük şahsiyetlerimizi bırakıp yeni bir âlem olmağa mecburuz. Hiç birimizi, kendi mesleğinin hususiyetlerinden bahsederken duyan var mı? Halbuki, her birimiz, 15 günün bir kaç saati müstesna, o mevzular içinde yaşamaktayız. Bir çok defalar, şurada, samimi bir şekilde, yanlarına yaklaştığım kardeşlerimin, «Haricî Âlem» de işgal ettikleri mevkilerin ehemmiyetinin azlığı veya çokluğu hakkında bir fikrim yoktur. Çok mütevazî gördüğüm bir birader, belki de, yüzlerce, binlerce kişinin mukadderatını elinde bulundurmaktadır. Belki de aksi vârittir.

Hulâsa, Masonluğumuz öyle bir teşekkül ki, oradaki insanlar, Mason oldukları için **omojen**, fakat ferden nazara alındıkları için ne kadar kabili tasavvur ise o kadar **eterojen**... Buna, Masonluğun büyük meziyeti olarak işaret ettikten sonra, mevzua dönüyorum:

Böyle bir muhitte, birbirimize komplimanlar yapıyoruz. Daha fazlasını yapmalıyız.

İnsan, her gün uğraştığı işlerden bizardır.

Günlük mesaisinden ve mesleğinden, evinde bahis açılmasını yasak etmiş insanlar tanırım: Sanki, iş yerlerinde konuştuğu şeylerin evinde tekrarlanmasından, hariminin duvarları rahatsız olacakmış gibi, ürker; ve insanlar, her günkü işlerinden kaçtıkları vakit, istirahat ederler.

Hepimiz, amatör olarak, diletant olarak, bir şeyler yapmak isteriz. Bahçede bir gül yetiştirmek, çocuğumuzun bir oyuncakını tamir etmek, bizi ne kadar ferahlatır. Bazı arkadaşlarımın yemek pişirmeğe hevesli olduğunu bilirim: Bu nevi faaliyetlerin, karılarına yardımdan başka bir mana taşıdıklarına da kaniim: Değişik iş yapmak, önde gelen âmildir.

Fakat, aramızda kaç kişi, günün yorgunluklarından baş alıp, bu işlere kendisini vakfedebiliyor? Pek çoğumuz, hayatın bilhassa müşkülleşmiş olduğu şu günlerde, eve döndüğümüz vakit, sıkıntılarımızı boşaltacak bir yer aramıyor muyuz?

Bu ruh hâleti içindeki insanların, Mason kardeşler arasına geldikleri vakit, kendilerine yapılan komplimanların nasıl bir ferahlık olduğunu düşünmek kolaydır.

Esasen, biz, komplimanlarımızı ne üzerine yaparız?

Her birimiz «okumuş yazmış», az çok düşünce san'atına âşına kimse-leriz. Belki de istisnaları vardır, fakat hiç birimiz, hayatımızı dolduran «mes-lek meşgaleleri» ile mâ'nen doyacak vaziyette değiliz. Maddeten aşınıyoruz, fakat mânen, asgarî manasında bile, tatmin olunmuş değiliz. Hepimizin içinde, kabara kabara patlamağa hazır hisler, fikirler, arzular vardır ki, meslek ha-yatımız bunları massedebilecek kabiliyette değildir: Çünkü mesleğimiz, yap-mağı arzu ettiğimiz şey olmaktan, çok defa, uzaktır. Mesleğimizi, ya tesadüf-lerin sevki ile, veya, ana babalarımızın imâlesi ile seçmişiz, veya, en iyi ihtî-mâl dahilinde, hayatın bize arzettiği çok çeşitli cephelerin birisini diğerlerine tercih ettiğimiz için, seçmişiz. Fakat bu cephe, hayatın bu günkü sür'ati dolayısı ile, nazarımızda, sonradan, ehemmiyetini kaybetmiş olabileceği gibi, elimizden kaçırdığımız diğer cephelerin «nostaljisini» de hissetmişizdir.

Buraya geldiğimiz vakit, içimizde kabarmış fakat tatmin edemediğimiz arzuları boşaltmak vesilesini bulmuş oluyoruz. Sözlerim yanlış anlaşılma-sın: Amatör ve diletant olarak içimizde yığılmış olan safsataları buraya döküyoruz, demek istemiyorum: Masonluk, insanlık cephelerinin hepsini ihata eden o kadar geniş bir saha ki, onun içine koyduğumuz en ufak taşlar bile, binanın inşası için faydalı olabilir. Bu geniş yer içinde bizim faaliyet sahamız, iş ve mesleğimize göre namütenahî geniş olduğu için, baş-ka yerlerde ortaya çıkaramadığımız fikirlerimizi, burada, hem de faydalı olabileceğini bilerek ve görerek tebarüz ettirebiliyoruz.

İşte biz, bu gibi meselelerde, birbirimize kompliman yaparız.

Bunların bir zararı olamayacağına şüphe yok: Bir Eczaşı kardeşimiz, Sokrates'ten bahsedip de tebrik edilirse, kendisini eczacıların şahı zanneder de megaloman mı olur? Yoksa bir iktisatçı, üçken'in remzî manalarını tetkik ederken, kendisini büyük bir «riyaziyeci»'mi beller?

Şair A. de Musset, bir az gitar çalmış. Mısralarını, az çok, hepimiz biliriz de, gitar çalmak mârifeti pek az mâlûmdur. Çünkü, sırf amatörce gö-nül eğlendirmek için yaptığı bir işti. Şu kadar var ki, şiirleri methedildiği vakit kızar, iyi gitar çalıyorsun, dendiği vakit kendisini, dünyanın en bahtiyar insanı sayarmış. Neden? Çünkü, şiir âleminde o kadar çok hususiyetleri var-dı ki, bilen-bilmeyen bir kimsenin o sahadan bahsetmesine tahammül ede-cek hali yoktu. Fakat, kendi sahası olmayan bir işte bile muvaffak olduğu söylendiği zaman, büyük bir haz duymaması mümkün değildi. Musset, ken-disinin büyük «Şair», fakat küçük «Gitarci» olduğunu bilmez mi idi?

Birbirimize iltifat etmekten korkmayalım.

ZİNCİRİMİZİN SON HALKASI

ÜÇSÜTÜN MUH. L.

Nihat KERESTECİ

Dünya Masonluğundaki yeri hiç te küçümsemeyecek olan Türk M.: luğunun LL.: zincirine İzmir Vadisinde yeni bir halka daha eklendi.

9/4/1988 Cumartesi günü ışıık ve sevgi yolunda ilerlemeye and içmiş KK.: tam gün ortasında bilinen geometrik noktada toplandılar. Gündemde İnsanlık ve fikir Mâbedinin inşası çalışmalarına katılmak isteyen 24 Numaralı Gönül Muh.: L.:’sının gönlünden doğan 32 K.:’in kurduğu 78 Numaralı ÜÇSÜTÜN Muh.: L.:’sının P.S. Bū.: Üs.: Cavit Yenicioğlu K.:, Bū.: Üs.: temsilcisi Bekir Tantürk K.: ve Bū.: Sek.: Nesip Aksüt KK.: tarafından ya pılacak açılış töreni vardı. Buraya kadar nasıl gelinmişti?

10/2/1988 tarihinde 24 Numaralı Gönül Muh.: L.:’sından 16 K.: toplanarak Matrikülü 214’e ulaşan, 33 senedir Hür M.: luk yolunda emin adımlarla ilerleyen ve Nur saçan Ana Localarının Masonik fikri mesai yapabilmesine, aynı zamanda M.: luğu daha geniş kitlelere yayabilmek amacı ile yeni bir L.: kurmaya karar verdiler.

Üçsütun Üs. Muh.’i Cahit Aykol ve Gönül Üs.: Muh.:’i Yalçın Kurtoğlu KK. tören esnasında...

M.: luk Nurunu Gönül Muh.: L.: sında almış Kardeşlerin ondan ayrılmalari pek kolay de-

ğildi. Ancak Gönül Muh. L. sınıfın Doğusunu süsleyen eski Üs. Muh. lerin aklı selim davranışları ve Üs. Muh. Yalçın Kurtoğlu K. in maddi manevi yardımları ile M. luğu ve L. sınıfı

seven her K. in bildiği gibi kalabalık LL. in M. ik eğitim yapma zorluklarının bilinci ve en önemlisi Hislere Aklın galibiyeti ile mutlu doğuma karar verilmişti.

Üçsütun Muh. L.'sı KK.'i, tören sonrasında, B. Kurul Üyeleri ile bir arada.

Peki bu L. nın ismi ne olacaktı?

Yeni bir L. kurmak kararı AKIL ile verilmişti, KUVVET ile yürütülecek ve GÜZELLİK ile süslenecekti. O halde isim bulunmuştu, ÜÇSÜTUN olacaktı.

Ana L., Gönül Muh. L. sınıfı görevlileri eksiksiz görevleri başında iken törenin ritüelikle gelişimi içinde P.S. Bü. Üs. Cavit Yenicioğlu K., Bü. Üs. temsilcisi Bekir Tantürk K. ve Bü. Sek.

Nesip Aksüt K. adeta bir çiçek bahçesini andıran ve 140 K. in toplantıya katıldığı Mabette İzmir Vadesinde 78 Numaralı ÜÇSÜTUN Muh. L. sınıfını açılışını yaptılar.

Kendisine emanet edilen Hakkat Nurunu hiçbir zaman söndürmeden muhafaza edeceğini bildiren Üçsütun Muh. L. sınıfı Üs. Muh. Cahit Aykol K. L. yı Çı. Derecesinde açarak ilk Çekil Vuruşlarını Do. dan Ba. ya, Gü. den Ku. tüm M. lara duyurdu.

ÜÇ SÜTUN

Can ARPAÇ

Bilinmez bir kesitinde zamanın

Adı bilinmeyen üç bilge kişi

Yalnız kendilerince bilinen

geometrik bir noktada toplanmışlar.

«İnsan gerçek insan olmalı»

demiş en yaşlıları

«Özgür ve sevecen.»

«Eşit ve hoşgörölü» demiş ortancaları.

«Ya özveri...» demiş en gençleri

«Ya barış... Ya kardeşlik...»

«Hepsi» demiş en yaşlıları «hepsi...»

«Ama en önemlisi,

bu gerçeği görecek akıl olmalı.»

«Akıl yetmez» demiş ortancaları

«Bu gerçeğe erecek kuvvet olmalı.»

Ve en gençleri

«Güzellik!...» diye bağırarak

bulunduğu yerden

«Akıl ve kuvvetin insanlık için el ele verdiği dünya,

doyumsuz bir güzellikte olmalı.»

Sonunda

Kendilerince bilinen geometrik noktada

Bir üçgen çizip yere

Adı bilinmeyen üç bilge kişi

Üç sütun dikmişler köşelere

Ve tam ortasına bir ateş yakmışlar

İnsan olmak isteyen insanların

karanlıklar içinden çıkabilmesi için.

KÜLTÜR MUH. L.'NİN 40 YILI

10 Nisan 1948. Türkiye Yüksek Şurası 40 Kardeşe, 13 senelik uykudan sonra, ikinci bir L.nın kurulması için (ilki, 1 no.lu İdeal Muh. L. sı) görev verir. Bunlardan on-dördü, yukarıda anılan tarihte, Kimya Profesörü Mustafa Hakkı Nalçacı'nın Halaskârgazi caddesi 315/6, İstanbul apartmanındaki evinde toplanarak 2 numaralı KÜLTÜR Muh. L.'sını kurdular.

Bu mutlu olayı tesid etmek için evvela 14 Kurucu K.'in adlarını sıralayalım, sonra da, Kültür Muh. L.'sının 15 Nisan 1988 Cuma günü yaptığı kutlama celsesine kısaca bakalım:

Prof. Kimyager M. H. Nalçacı, Prof. Dr. Ürolog Bahaettin Lütfi Varnalı, Cemil İpekçi, Öğretmen Antoine Zolletti, Sedat Abut, Gazeteci

İbrahim Hoyi, Diş Tabibi Pierre Psalty, Raoul Rosenthal, Avukat Daniel Behar, Eczacı Necdet Ekrem Olcay, Dr. Radiol. Sezai Sami Konukgil, İlk Öğr. Müfettişi Nurullah Ata, Dr. Op. Avni Ak-sel ve Ord. Prof. Yük. Müh. Mustafa Hulki Erem.

Üs. Muh. Erdur Bekiroğlu'nun yönetiminde açılan celsede, giriş konuşmaları, ve Eb. Maş. göçmüş olan Kültür Muh. L.sı K.leri için ihtiram vakfesini takiben, Ha. K. Kültür Muh. L.'sının kuruluşundan bugüne kadar olan tarihini veciz bir şekilde anlattı.

Geceye anlam katan birçok inceliğin arasında, 1963 senesine kadar tekris olan K.lerden hayatta olanlarına, o senenin faaliyeti anlatıldıktan sonra, birer berat ve maddalya verilmesi, tüm hazır bulunanları bir hayli duygulan-

dırmıştır. Bu K.ler sırası ile Ferit Sayman, Ali Ratip Dinçel, Bekir Oyal, İhsan Edis, Bülent Olcay, Aydın Tunçay, Şakir Sayman, Sacit Tuğlu, İsmail Hakkı Tolunay, Sabahattin Dağkılıç, Hilmi Özgün, Yıldırım Kılış, İskender Tamer, İlyas Beyar, Muzaffer Grebene, Süha Hızal, Gündüz Kireç, Fikret Aksoy ve Muzaffer Esi idiler.

Kültür Muh. L.'sının tarihçesi anlatıldıkça bazı olaylar, özel bir şekilde hafızalarda yankı uyandırıyor; ikinci toplantı tekrar M.H. Nalçacı K.in evinde yapılırken, üçüncü toplantı Cemil İpekçi K.in evinde, dördüncüsü ise Erenköyde, Abdülkadir Tuğlu K.in evinde yapılmış - 1948 Eylülünden itibaren de toplantılar, Sıraselvilerde, ünlü şarkıcı Safiye Ayla hanıma ait

Ayla apartmanının bir daire-sinde yapılmaya başlanmış - Ekim 1952'den itibaren ise Tepebaşı 111'de toplanıldığı görülüyor - zamanın Cumhurbaşkanlığı Celal Bayar beyi ziyaret (1953), Fazilet Muh. L.'sını doğurma (1954), Erenler Muh. L.'sını doğurma (1957), Nuru Ziya sokağındaki lokalde çalışmalarına başlama (1960), bu güzel L.'mızın ilk 15 senesindeki sınır taşlarından yalnız birkaçı idi.

Pek Sayın B.Üs.'in, Türkiye'deki Masonluk nuruna, Kültür Muh. L.'sının kattığı güce değinen konuşmasından sonra, bu unutulmaz toplantı usulünce kapatılarak, çok kalabalık olan L.K.'leri ve ziyaretçi K.'ler agap sofrasında bir araya gelerek, tuz ve ekmeklerini paylaştılar.

M.M.

İSTANBULDA MASONLARIN TOPLANTI

YERLERİ

— IV —

Suha UMUR

Genel Kurulun 5 Mayıs 1927 tarihli toplantısında alınmış olan karar, Sıraselvilerde belli bir binanın satın alınması ve bunun için para toplanması hususunda idi. Çıkarılmış olan tahviller kısmen satılmış, bir miktar para da toplanmış bulunuyordu. Bu binanın satın alınamayacağıının anlaşılması üzerine toplanmış olan paranın nereye sarfedeceği hususunda zamanın Bü. Gö. Kurulu bir karar almamış, Genel Kurulu toplantıya çağırmıştır. 20 Ocak 1928 tarihinde toplanan Genel Kurul, zuhur eden maniyayı nazarı dikkate alarak, Lokal Teferruğ Komisyonu tarafından tesis edilmiş olan «Tekamül-ü Fikri Cemiyeti» İdare Heyetince tensip ve Hey. Mu. Da.'ce (Bü. Gö. Kurulu) tasdik edilecek başka bir binanın aynı esaslar çerçevesinde satın alınması için He. Da.'ye selahiyet vermiştir. Yeni satın alınacak binanın bedeli 60.000 lirayı geçmeyecektir. Obligasyonlar suretile K.lerden toplanmış ve toplanmakta olan para binanın satın alınmasından başka yere kullanılmayacaktır.

Satın almak için başka bir bina aranır ve Kardeşlerden bu hususta yardım istenir. Bütün bunlar epeyce zaman alır ve nihayet 1928 yılının sonuna doğru, Nuru Ziya Sokağındaki, o zamanki adı ile Polonya sokağındaki 25 numaralı bina (Mabet'lerin bulunduğu bina), düşünüldenden daha ucuz bir fiyata satın alınır. Bina, dört balo hasılatı (bu arada bir balo daha yapılmıştır), tahvillerden gelen paralar ve munzam harçlarla satın alınmıştır, dışardan ödünç para almağa hacet kalmamıştır. 1928 senesi sonunda binada tadiller ve tamirler yapılmakta olduğu için biraz daha paraya ihtiyaç vardır. Bunun için ilk tahvil kuponu 1928 senesi yerine 1930'da ödenecektir ama, beş kuponun, beş sene yerine üç senede ödeneceği de tahmin edilmektedir.

Nihayet, «Sa. Az. Ka.'ın lutfu ve bütün Kardeşlerin gayreti ile» satın alınan lokalin açılış merasimi, 5 Nisan 1929 Cuma günü yapılır. Hazır bulunan Kardeşlerden pek çoğu daha o gün, ellerindeki tahvilleri teberru ederler. Maş. A., obligasyonları borcu olarak tanıdığını ve arzu eden B.lere vadelerinde ödeyeceğini, fakat kendi malımız olan binamızın açılması şere-

fine bunları terk ve teberru edenlere müteşekkik kaldığını da bir tamimle bildirir.

Binanın tamaratı için yimdiye kadar 2500 lira harice borç edilmiştir. İşin tamamlanması için daha 2000 liraya ihtiyaç vardır. 5 Mayıs 1927 tarihli Genel Kurul toplantısında alınmış olan karar gereği, bundan böyle her Mahfil, kira bedeli ve lokal masrafları için senede 300 lira vereceği gibi, her tekristen 5, her ikinci derece terfiinden 2, her üçüncü derece terfiinden 3, her intizama avdetten 5, ve her tebenniden 2 lira «munzam lokal resmi» alınıp, aidatı ile birlikte Maş. A'a gönderilecektir.

Mabedin açılış merasiminde toplanan paralar ise, Masonluğun kurmuş olduğu «Himaye-i Etfal Cemiyeti»'ne (Çocuk Esirgeme Kurumu) gönderilir. Ayrıca, 23 Nisan'ın Çocuk Bayramı olması sebebiyle bütün Localarda Nisan ayı zarfında keselerde toplanan paranın Çocuk Esirgeme Kurumuna gönderilmesi ittifakla kararlaştırılır ve bunun her sene tekrarlanması istenir.

Bir buçuk sene sonra bütün meseleler halledilmiş, borçların büyük kısmı ödenmiştir. Zaten Kardeşlerin bir kısmı tahvillerini teberru etmişlerdir. Nihayet, 1 Ocak 1930'dan itibaren harçlardan alınmakta olan zamlar kaldırılır, Locaların ödemekte oldukları kira bedelinde de tenzilat yapılır ve bu bedel, 29 kişiye kadar azası olan Localar için 100 lira, 30-49 azası olan Localar için 150 lira, 50'den fazla azası olan Localar için de 200 lira olarak tesbit edilir.

Nisan 1929'dan 1935 senesindeki kapanışa kadar İstanbul'daki Masonlar bütün toplantılarını bu binada yapmışlardır. 1935'te Masonluk faaliyetini tatil edince, bina, İçişleri Bakanlığının emri ile Halkevleri için kullanılmak üzere eşyası ile birlikte, Cumhuriyet Halk Partisi Başkanına teslim edilmiştir. Beyoğlu Kadastro Komisyonunun 31 Ocak 1941 tarihli kararı ile de «Her ne kadar Cumhuriyet Halk Partisinin işgali altında ise de, Parti adına talep mesbuk olmadığı için Medeni Kanunun 50. maddesi mucibince Maliye Hazinesi adına tedavülü uygun görülmüş» ve öyle de yapılmıştır.

Binanın bulunduğu Nuruziya sokağı (o zamanki adı Polonya sokağı, daha eski adı, Leh sokağı), 1849 senesinde geçirmiş olduğu bir yangın neticesinde tamamen kül olmuştu. Alınan karar gereği bundan böyle bu sokağa yapılacak binalar kargir olacaktı. Bu sokakta arsası bulunanlar, verdikleri bir istida ile, komşu olanlar birbirleri ile müşterek kargir duvar yaptırıp her biri hissesine isabet eden masrafı ödemek istediklerini ve buna karar verildiği takdirde hepsinin «memnun ve mesrur» olacaklarını böylece hem duvar masrafından tasarruf edeceklerini hem de yer kazanmış olacaklarını bildirirler. Eğer birisi şimdilik inşaat yaptırmayacak durumda ise, in-

şaatı yaptıran komşu arsa sahibine borçlanacak, kendi inşaatını yaptırdığı vakit bu borcunu ödeyecektir.

Mesele, Meclis-i Ebniye, Meclis-i Vala ve Meclis-i Ahkam-ı Adliyeden geçtikten sonra padişaha (Abdülmecid) arz edilir irade-i seniyye çıkar (14 Ocak 1850) (1), ve böyle yapılmasına karar verilir. Bu sebepten, bu sokaktaki eski binaların duvarları müşterektir.

İstidanın altında, sokak sakinlerinin bazılarının imzaları bulunmakta ise de (2) satın alınan binanın o tarihte kime ait olduğu anlaşılmamaktadır. Buna mukabil, «Annuaire Oriental du Commerce» adlı kitaptan (3) 25 numaralı binanın (Mabetlerin bulunduğu bina), 1889-1890'da İtalyan Erkek Mektebi, 1905'te ise İtalyan Başkonsolosluğu olduğunu öğreniyoruz.

1928 senesinde satın alındıktan sonra bina elden geçirilmiş fakat pek az tadil edilmişti. O tarihte binada sadece bir Mabet ve bürolar bulunmakta idi. Şimdi «A» Mabeti, büyük yemek salonu ile alt kattaki yemek salonu ve mutfak, 1954'den sonra ilave inşaat sureti ile yaptırılmıştır.

Masonluğun faaliyetini tatil ettiği 1935 senesinde, İstanbul dışındaki Masonların toplantı yerleri ise şöyledir :

Ankara'da Cumhuriyet Mahfeli
Yenişehir, Havuzbaşı, Necatibey cad. No. 1.

İzmir'de Ehram, Güneş ve Merih Mahfelleri :
Gazi Bulvarı civarında Akseki Ticaret Bankası tüstünde.

İzmir'de Zuhul Mahfeli :
«Karşıyaka vapur iskelesi karşısında «Karşıyaka Kulübü» adı ile tanınmış binanın üst katında.

Samsun'da Işık Mahfeli :
Hükümet civarında Çakıroğlu fabrikası karşısında.

Gaziantep'de Cenup Yıldızı Mahfeli :
Doktor Saip Safi beyin evinin alt katı.

-
- (1) Başvekalet Arşivi, İradeler, Meclis-i Vala, No. 4590.
 - (2) 15 imzadan okunabilenler şunlardır: Agopian Faropia, Ohannes Tıngıroğlu kulları, bende Halil İbrahim Vekiloğlu, Ant. Alléon, bende Tıngıroğlu Bogos, Xydis, A. Camondo, Jean Devlit, Jh. Rossi, Ant. Merumer, W. A. Hivas, P. Kleze.
 - (3) Taksim Atatürk Kütüphanesi, No. 0.1828

[illegible]

بابخ و له طالع : مروض طالع طهره مبهل الا مكره

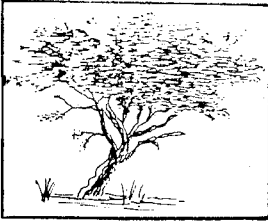
2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 84

15

MASONLUĞUN AĞAÇLARI

B.P. HUTTON

«Masonic Square»den,
Sayı 3, Haziran 1977

Avrupada çok yaygın olan **AKASYA**, beyaz çiçekli ve Amerikan menşeli **Robinia Pseudacacia**'dır. Oysa çölde yetişen ve ağaç denilebilecek tek bitki, **Acacia Seyal** denen dikenli, sert ağaçlı, turuncuya kaçan kahve renkli ağaçtır.

Mobilya yapmağa uygun olan bu ağaç ilkbaharda sarı renkli çiçeklere bürünür. Hazreti Süleyman Mabedinde kullanılmış olduğu sanılan **Acacia Seyal**'den başka tür akasyalar da mevcut olup, küçük bir çöl fundası olan **Acacia Nilicota** Mukaddes Kitaplarda zikredilmiştir.

NAR — Yeşilimtrak kırmızı renkli yaprakları olan **Punica**

AKASYA (ACACIA SEYAL)

Granatum, Akdenizi çevreleyen tüm ülkelerde yetişen ve Mersin (myrtle) ailesinden, yapraklarını dökmeyen bir ağaççıktır. Çiçeği göze batan güzellikle turuncu - kırmızı

renkte olan NAR'ın meyvası ise portakal büyüklüğünde ve bol çekirdekli. Meyvanın zarif görünümü Mabedin sütun başlıklarını süslemeğe yaramış ve çekirdeklerinin (yenen kısım) birbirlerine sıkıca kenetlenmiş olarak bir tek kabuğun içinde bulunması da, Masonik semboller arasında yer almasına sebep olmuştur.

SEDİR — Lübnan sedirleri. **Cedrus Libani**, çabuk büyüyen, uzun yaşayan ve bazıları çok antik sayılan ağaçlardır. Hazreti Süleyman Mabedinin inşası için, Sur Kralı Hiramın kestirip gönderdiği ağaçlar, işte bunlardır. Avrupadaki

sedirlere nazaran rengi daha koyu ve odunu daha sık olar. Lübnan sedirleri, koca dalları ve sık yaprakları ile ormanların kralı olarak kabul edilirmiş.

EM.

Nar (Punica Granatum)

«HİRAM ABİF» ADI

Harry CARR

,Londra Quatuor Coronati L. 2076

, Ön. Üs. Muh., (Sek. 1961-1973)

Ön. B. Teş. İngiltere B.L.

(«The Freemason at Work», London, 1976, s. 213-215)

Haz. Süleyman Mabedinin inşaatı, Ahd-i Atik'in, 1 Krallar, V — VII bablarında ve 2, Tarihler II - V bablarında anlatılmakta ve iki hikâye arasında birçok farklılıklar görülmektedir. 1 Krallar VII. 13'te «Ve kral Süleyman gönderip Sûr'dan Hiramı getirtti.» cümlesi görülebilir; babası bir tunç işçisi idi ve kendisi de «bütün tunç işleri işlemekte hikmetle ve anlayışla ve hünerle dolu idi.». Dikkat edilmesi gereken nokta, yalnızca tunç işlerinden bahsedilmiş olmasıdır.

2 Tarihler 11.7'de ise Süleyman, Sûr Kralından hünerli bir adam göndermesini ister. 13 ve 14 üncü mısralarda Sûr Kralının cevabını görebiliriz:

2 Tarihler II.13: ... hüner ve anlayış sahibi bir adamı, benim Hiram Babayı gönderdim...

2 Tarihler II.14: ... altın, ve gümüş, tunç, demir, taş, ve kereste, erguvanî, lâcivert, ve ince keten, ve kırmızı işlemede ve her çeşit oyma işinde, ve her çeşit icadda hünerlidir. ...

Burada H.A.'in ustalıklarında büyük bir artış görülmekte ve taş ile keresteye atıftan, kendisinin bir taşçı ve inşaatçı olduğu manası çıkarılabilmekte.

'Hiram Baba' kelimelerinden ise Sûr'lu Kralın, Hiramı çok takdir ettiği anlaşılıyor. İbranice Av = Baba kelimesi, Tevrat'ta sık sık «hoca, danışman veya üstat» manalarına kullanılmakta ve büyük takdiri ifade etmektedir.

Daha ilerde, H.A. in imâl ettiği Mabet eşyaları kataloğunda, Hiram Aviv kelimelerine rastlarız ki, bunlardan galat, ritüeli-mizdeki isim meydana gelmiştir:

2 Tarihler IV.16: ... Ve Hiram Baba (Hiram Aviv), kral Süleyman için, RABBİN evi için ... bütün kapılarını parlak tunçtan yaptı. ...

Aslında, eski mütercimlerin İbranice Avi (= babam) ve Aviv (= babası) kelimeleri arasında şaşkınlıklarını belki de normal karşılamak gerekir. Martin Luther, 1533 tarihli Eski Ahit (Tevrat) tercümesinde, her ikisini de Hiram Abif olarak tercüme etmiştir. «Hiram Abif» şeklini kullanmamıza sebep olabilecek tek mısra, 2 Tarihler IV.16'dır ve orada da doğru **İbranice** telaffuz **Huram Aviv**'dir.

Bu arada şunu da belirtmekte yarar var: Haz. Süleyman Mabedinin inşasının her iki tarafının da hiç bir yerinde H.A.'ten mimar diye bahsedilmez ve ölümü hakkında da hiç bir kayıt mevcut değildir.

H.A. menkabemiz (lejand, mit, efsane) sadece bir menkabedir.

EM.

Alıntıların Türkçesi : «Kitabı Mukaddes», Kitabı Mukaddes Şirketi, İstanbul, 1958, tercümesindendir.

HÜR VE KABUL EDİLMİŞ MASONLAR BÜYÜK LOCASI 23 NİSAN KONVANI (*)

Ünal GÖKTUNCA

Dünyadaki tüm muntazam Obedyanslar tarafından tanınan, «Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası»nın Konvanı, her yıl olduğu gibi bu yıl da, 23 Nisan 1988 Cumartesi günü, İstanbul'da, Nuru Ziya sokağındaki lokalin «A» salonunda, Masonluğa, yakışır bir vakar içinde icra edilmiştir.

BÜYÜK MAHFİL					
BİLGİ... 22.					
Üçüncü No.2					
Matrikül No. sı :					
DENGE.....1					
ALSAC	ORHAN	FAIK	IST.1914	R.	
Soyadı	Adı	Baba Adı	Doğum T.		
Medeni Hali :					
Mesleki ve iş adresi : Y.MİMAR MÜHENDİS Ortadoğu Teknik Üniversitesi				134.474	
Ev adresi : Kaya Klidere Yegilyurt sok.No.13				Tel. : 272.172	
Tabiyeti : T.C.				Aile durumu : Evli mi ? Evli	
				Çocuk adedi : 1958-62 ÜS+ MU+	
Ana Mahfil : B İ L G İ				1970,71: DELEGE	
Tarih : 2.4.1952				1981: DELEGE	
Bor : 26.11.1952				1956,57,58, BÜY+ MATA+ MUVA+	
Uyanış : --				1960: BÜY+ I. NAZ+	
Dst : 1.7.1953				1965: BÜ+ DAN+ MUH+	
Tökemmi Mah. lne havale tarihi :				1965: BÜ+ 2. NAZ+	
İstifa halinde yeni Ana mahfil ÜS+1 Tarih : 1.3.64				1967,69: BÜ+ 2. NAZ+	
Tebenni : DENGE				1969-1971: BÜY+ S. MUH+	
Mah. adı : MİMAR SİNAN (2)				1971-73 : BÜY+ DAN+ MUH+	
Tarih : 2.5.1965 +				1973-75 : BÜ+ SAN+	
Vasifo :				1975-1977: BÜ+ 2. NAZ+	
				1981 : BÜ+ I. NAZ+	
				1982 : BÜ+ ÜS+ KAY+	
				1984 : BÜ+ I. NAZ+	
				1986 : BÜ+ I. NAZ+	
İntizam :					
Fevkalide hizmetler :					

Pek Sayın B.Üs. Orhan Alsac K.'in Matrikülü

(*) Latince 'Conventus'dan - bir araya gelme, toplanma

'Nisan Konvanı'da denilen bu B.L. toplantısının, her yılın Nisan ayının üçüncü Cumartesi günü yapılması, bir anane haline gelmiştir.

Konvan kalabalık bir dinleyici huzurunda, İstanbul, Ankara, İzmir, Adana ve Bursa Vadilerinden 153 delegenin iştiraki ve Pek Sayın B.Üs. Cavit Yenicioğlu K. başkanlığında, Ön. B.Üs. Enver Necdet Egeran ve B. Görevliler Şarkta olarak, açıldı. Ön. B.Üs. Halit Arpaç ve B.L. Tö. Üs: Teoman Güre K.'lerin rahatsızlıkları yüzünden bulunmadıkları açıklandı.

Başta Ulu Önder Atatürk olmak üzere, Eb. Maş. intikal eden K. ler 3 dakikalık Matem duruşu ile anıldıktan sonra konvan çalışmaya başladı.

Masonluğa büyük katkıları bulunan Cevad Memduh Altar ve Cemal Gücü K.ler ile üç B.Üs., «B.L. Şeref Mücevheri» ile taltif edildi ve B. Kurulda görev almış K.lere de «B. Kurul Görev Mücevherleri» takıldı. (bakınız sahife 22)

Çalışma, Hazine ve diğer raporlar hakkında görüşmeler tamamlandıktan sonra, görev süresi dolan B. Kurulun yeniden tesbitine geçildi, ve önümüzdeki iki yıl için B. Kurul, başta Pek. Sayın B. Üs. Orhan ALSAÇ olmak üzere, Suat Ağagil, Sahir Akev, Suha Aksoy, Nesip Aksüt, Reşit Ata, Moiz Berker, Burhan Ceyhan, Sena Çınar, Dündar Erendağ, Abdurrahman Erginsoy, Coşkun Ertürk, Oryal Güventürk, Halil İyigün, Tuncay Kesim, Halil Mülküs, Yusuf Nomal, Bekir Tantürk ve Tunc Timurkan K.lerden teşekkür etti.

Ön. B.Ü. Üs. Cavit Yenicioğlu K., Pek Sayın B. Üs.'ın isadından sonra yapmış olduğu konuşmasında : «Türkiye'deki Masonluğa uzun seneler hizmet vermiş olan Orhan Alsac K.'imi candan kutluyor, iki yıl müddetle taşıdığım B.Üs. 1ık bijusunu, gönül rahatlığı içinde, Masonluğun geleceği ile beraber, kendisine teslim ediyorum...» diyerek, B. Üs. 1ık bijusunu Pek Sayın B. Üs.'a taktı.

Kutsal ve onurlu görevi devralan Pek Sayın B. Üs. Orhan Alsac K., haziruna teşekkür ederek, şahsına ve yeni görevli K.lere gösterilen sevgi ve teveccühten duyduğu memnuniyeti belirtti.

Saat 10.00 da başlayan ve 5 saat süren Konvan, büyük bir olgunluk içinde cereyan etmiş ve Masonluğun geleceği hakkındaki görüş ve temenniler, genellikle bir Masona yakışacak şekilde dile getirilmiştir. Konvanın Masonluğumuza hayırlı, yeni görevli K. lerin icraatının da verimli olmasını, E.U.M.'ndan niyaz ederim. Dilerim öyle olur.

MASONLARIN DÜNYASINDAN

İç Haberler

Ankara Vadisi Birinci Onur Günü

—Ankara vadisinde çalışan İLKE Muh. L. sı, Zeki BELGİN K. in Masonluğa intisab etmesinin 60'ıncı yıldönümünü kutlamak üzere, «Ankara Vadisi 1. Onur Günü» adı altında, Hemşirelerle birlikte bir toplantı yapmıştır. 10 Ekim 1987 tarihinde cereyan eden bu toplantıda

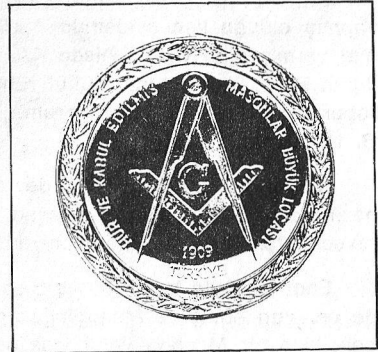

1902 İstanbul doğumlu Emekli Hava Tuğgenerali Ze-

ki Belgin K.in 1927 yılında Ehlram Muh. L.sında (İzmir) tekerisinden itibaren İnanış (Ankara) ve İlke Muh. L.larında geçen Masonik hayatı anılmış, ve kendisine bu 60 yıllık hizmeti hatırlatacak bir plaket takdim edilmiştir. Aynı toplantıda, Selman Kaptanoğlu K.in (Uyanış Muh. L.) 55, ve Mesut Gün K.in (Bilgi Muh. L.) 50'nci Masonik yılları da kutlanmıştır.

Mücevherler

— Türkiye B.L.'sının Jübile, Yardım, Üstün Hizmet ve

Büyük Görevli Mücevherleri adını taşıyacak bir dizi mücevher (biju) ve berat hazırlamakta olduğu öğrenilmiştir.

Dış Haberler

— Amerika Birleşik Devletlerinde, Illinois B.L.'sı B. Üs.'ı Willie B. Elliot, 1988 senesi için, bir «Üyelere Sahip Çıkma» programı ilan etti. Bu program çerçevesinde her L. Sek.'inin aidat ödememe yüzünden gayri muntazam ilan edilecek her K.'in ad ve adresinin B.L.'ya bildirmesi isten-

di. B.L. da, ilandan evvel, bu K.'lerle temasa geçmeyi planlıyor. Buna ilaveten, her Üs. Muh.'den, 3 kişilik bir heyet tertip ederek, bu K.'lerin ziyaret edilmeleri isteniyor. Borcu olan K.'in malî durumunda bir zorluk olduğu takdirde, aidat ödemenin tehiri veya iptali de düşünülen çareler arasındadır.

(Türkiye B.L.'sının yıllardır takip ettiği usullerin, Illinois' da yeni yeni düşünülmesi ilginç bir ayrıntı. Ş.G.)

— Alberta (Kanada) B.L.'sı B.Üs. Kaymakamı Dave Bruce B., aşağıda görülen anket suallerinin, vadisindeki tüm K.'lere gönderilmesini istedi, ve gelecek cevapların, mesleğin geleceği konusunda önemli rol oynayacağı kanatında olduğunu belirtti.

1) Mesleğimize daha olumlu bir görünüm (imaj) kazandırmak için ne yapabiliriz?

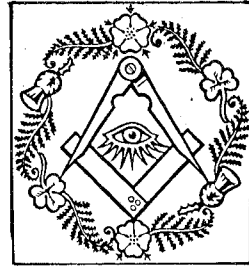
2) Masonluk dışında hayır işlerine kullanılacak özel bir

fonun kurulmasına taraftar mısınız? Evet-Hayır-Lütfen i- zah ediniz.

3) L. toplantılarını daha cazip kılmak için ne gibi pratik çareler kullanılabilir?

4) Diğer görüşler :

— Yeni Zelanda B.L.'sı, 1983 yılında İngiltere Kraliçesine yaptığı müracaata niha- yet müsbet cevap almış ve resmî Arma ve amblem mü- saadesi almıştır. Yanda görü- len armayı yalnız B.L. kulla- nabilecek iken, gönye pergel- li amblem ise bütün L.'larca mektup ve davetiyelerinde serbestçe kullanılabilecektir.

— Aynı B.L. 28 Kasım ile 2 Aralık 1990 tarihleri arasında kutlayacağı Yüzüncü Kuru- luş Yıldönümü hazırlıklarına başlamıştır. Programda B.L.' nın hasenat çalışmalarını gösteren bir sergi, akşam ye- mekleri, bir konser, şehir turları, konferanslar ve bir balo düşünülmektedir. Katıl- mak isteyen K.'lerin tesbîti ve gerekli rezervasyonların yapılabilmesi için bütün dün- ya muntazam obedyansları- na davetiye, program ve ka- tılma formları gönderilmiştir. Türkiye B.L.'sı B. Sek.'liğine de bunlardan bir miktar ulaş- mıştır.

— Queensland (Avustral- ya) B.L.'sının resmî yayını «The Ashlar»ın Ekim 1987 sayısında :

VERMENİN ALTIN BASAMAKLARI

1. İstemiyerek, kalbin de-
ğil elin yardımını vermek.
2. Severek ama ihtiyaç-
tan az vermek.
3. Severek ve gerektiği
kadar, ancak yalnız istendi-
ğinde vermek.
4. Severek, yeterli ve is-
tenmeden vermek ama giz-
lice vermeyerek utanç yarat-
mak.
5. Öyle vermek ki alan
vereni bilsin, veren alanın
kim olduğunu öğrenmesin.
6. Veren alanı biliyor an-
cak alan için veren meçhul.

7. Ne alan ne de veren
birbirini bilmiyor.

8. Ne alana ne de verene
ihtiyaç bulunmayacak bir
dünya yaratmak.

Rabbi Moses Ben Maimon
(Maimonides)

— New York Büyük Loca-
sının resmî organı «Empire
State Mason»un Kış 1987 sa-
yısında, ilk defa olarak bir
karikatür yayınlanmıştır. Utica'daki MASONİK HUZUR evin-
de yaşayan Wally Miller kar-
deşin yarattığı «Hiram» adlı
tip'i arka kapağımızın için-
de, kendi «Âdem Hürrem Bi-
rader»imizle bir arada göre-
bilirsiniz.

E.M.

SORULAR SORULAR

(ŞAKUL GİBİ'nin bu sütununda bilmek öğrenmek istediğiniz, tereddütleriniz bulunan, merakınızı çeken Masonik konulardaki soruların cevaplarını bulacaksınız. Mektuplarınızı bekliyoruz.)

— Nispeten kısa bir süre önceki tekrisimden beri «111» ve «Tepebaşı» laflarını işitiyorum. Bunlar bir rakam, bir semt, bir adres, bir olay veya bir sembol mudur? Lütfen açıklayabilir misiniz?

Adnan POLAT

— Sorduğunuz iki kelime, saydıklarınızın hepsidir. «111» bir binanın kapı numarası, «Tepebaşı» bir semt, beraberce «Tepebaşı, 111» ise, bir parçası olduğumuz muntazam Masonluğun gayri muntazam addettiği, «Türkiye Büyük Mason Mahfili» adıl kuruluşun adresi ve aynı zamanda da 1965 yılında başlayıp 25 Mayıs 1966 tari-

hinde sona eren bir olayın, bir bakıma, sembolüdür.

Tepebaşı, No. 111'de bulunan lokalin, Türkiye'deki masonluğun 1948'den sonraki dönemlerde oynadığı rolü, Suha Umur K.'in «İstanbul'daki Masonların Toplantı Yerleri» adlı yazı dizisinin ilerideki bölümlerinde, dergimizde okuyabilirsiniz.

Türkiye B.L.'sı ile E.K.E.S. Riti Türkiye Yüksek Şûrası arasında bulunan konkordatonun feshi, bazı K.'lerin L.'lerinden ayrılarak Tepebaşı 111'de, yukarıda adı geçen Mahfili kurmaları ve Yüksek Şûranın reorganizasyonu ile neticelenen olaylar hakkında en geniş bilgiyi ise :

1. Nafiz EKEMEN, BÜ. Üs., «Arşivlerimiz içinde 1965 Olayları», Yenilik Basımevi, İstanbul, 1978.

2. Fikret ÇELTİKÇİ, «Hür Masonluk Tarihinden Not-

lar», Yenilik Basımevi, İstanbul, 1982.

adlı, ve lokal binamızın kapısında temin edebileceğiniz kitaplarda bulabilirsiniz.

Rit ve Ritüel kelimeleri anlamda bir kavram kargaşası doğurdu. Bunların manaları ve bizdeki tatbikatı hakkında izahat rica edeceğim.

A. İLBEYLİ

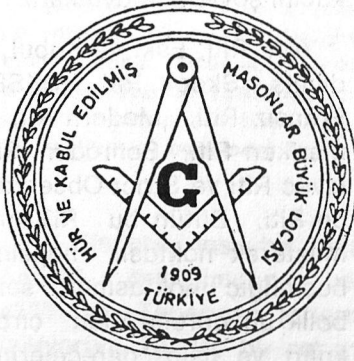
— Bu iki kelimenin manası ile başlayalım; RİT, latince «retus» sözcüğünden gelir ve «yer etmiş âdetler» veya «yürünen yol» manasına gelir. RİTÜEL ise «rehber» demektir.

Rit'in bir karşılığı da, Osmanlıca yol demek olan «Tarik» kelimesinden gelen «Tarikat»tır. Masonlukta, aynı hedefe yönelmiş, aynı ideale ulaşmak isteyen pekçok yol —tarikat— ya da RİT mevcuttur. Bunların en çok

üyeli, en tutulanlarından bir kaçını şöyle sıralayabiliriz :

York Riti, Eski ve Kabul Edilmiş Skoç Riti (EKSR), Fransız Riti, Modern Rit, Amerikan Riti, Schröder Riti, İsveç Riti ve Strict Observance Riti. Bütün bu RİT'lerin müşterek noktası, hepsinin başlangıç noktasının, sembolik üç derece olan çırak, kalfa ve üstat derecelerinin olmasıdır. Ancak daha sonra Mark Mason adlı bir derecenin ilavesinden (İngiliz Riti) 90 dereceye kadar (Misraim Riti) uzanan Ritler mevcuttur. Derecelerin isimleri, lejandları, dereceler arası terfilerin şartları, nizamnameler vs. RİT'in bütününe meydana getirir.

Her derecenin çalışma usullerini, tekris ve terfilerin yapılış şeklini, tören ve protokoller giriş çıkışlarını vs. tarif eden çalışma rehberleri ise RİTÜEL adını taşır. Bunlar dünya masonluğunda pek çeşitlidir. Değişik memleketlerde bu RİTÜEL'ler bir'den

(mesela bizde), otuz'un üstüne (İngiltere'de) kadar çıkabilmektedir. Landmarklara ve genel masonik kurallara sadık kaldıkça, her Obedyans kendi Ritüel veya Ritüellerini kullanmakta serbesttir. Her ne kadar istatîği tutulmamış ise de, en yaygın kullanımda olan Ritüelin, «Emulation» adlı Ritüel olduğu sanılmaktadır.

Bizde, Türkiye Büyük Locasının jüridiksyonunda 3 dereceli sembolik Localar, ve tamamiyle ayrı bir teşekkül olan, ancak üyelerini muntazam Üstat Masonlar arasın-

dan seçen ve dereceleri 4'ten 33'e uzanan bir de Türkiye Yüksek Şurası olduğuna göre, Türkiye'de tatbik edilmekte olan RiT, Eski ve Kabul Edilmiş Skoç Ritidir, diyebiliriz.

Kullandığımız Ritüellere gelince; başlangıçta Fransız Ritüelinden alınma bir ritüel, daha sonra 1965'lerde çok kısa bir süre için İskoçya'da kullanılan bir ritüelin tercümesini kullandık. Bugün kullandığımız ritüelin resmî bir adı olmadığına göre, «TÜRK RİTÜELİ» diyebiliriz.

MEHMET ALİ HAŞMET KIRCA (33)

(1889 - 1968)

Damadı : Doğan GÜVENÇ

Doğum yeri Şarkî Rumeli Vilayeti Merkezi Filibe'dir. Babası Ali Haşmet bey idi.

Filibe Rüşdiyesinden mezun olduktan sonra İstanbul'a gelerek Mektebi Sultanî'den de (Galatasaray Lisesi) 1911 yılında mezun oldu. Bir süre İstanbul Darülfunun Edebiyat Şubesi'ne (Edebiyat Fakültesi) devam etti, bu arada da, Nişantaşı Nümune mektebinde Türkçe, Fransızca ve Tarih Öğ-

rafya öğretmenliği, Ertuğrul Zükûr ve İnas nümune mektebi, Feriköy Mahmudu Adli nümune mektebi Müdürlüğü yaptı.

1916'da, Maarif Nezareti (Milli Eğitim Bakanlığı) tarafından Almanya'nın Giessen ve Marburg Üniversitelerine Türkçe lektörü olarak gönderildi. Bu üniversitelerde Türkçe dersi verirken Giessen'deki Ludwig Üniversitesi Felsefe Fakültesine de devam ederek 1924 yılında Felsefe Doktoru diploması ve unvanını aldı. Aynı yıl yurda dönerek Şişli Terakki Lisesi'nde 1939 yılına kadar Müdürlük görevini deruhte etti. Bu süre içinde Şişli Terakki Lisesi'nde Almanca, Psikoloji ve Yurd Bilgisi dersleri öğretmenliği de yaptı.

1940'ta kendi girişimiyle Taksim Yeni Kolej'i kurdu ve 1965 yılına kadar bu okulun Müdürlüğünü yaptı. Bu arada İstanbul Erkek ve Beyoğlu Erkek Liseleri'nde Fransızca ve Almanca öğretmenliği de yaptı. 1965 yılında emekli oldu.

1926 yılında Nefise Celile hanım ile evlendi ve biri kız diğeri erkek iki evladı oldu.

1925 yılında İstanbul'da VEFA locasında tekris edildi. 1927 yılında Kalfa ve aynı yıl Üstad oldu. Bi-

lahare, bu locada muhtelif yıllar 2. Nazırlık ve Loca'nın Üstadı Muhteremliğini yaptı. 1931 yılında Muhakkiki Azam (Büyük Muhakkik), 1932 yılında da Kâtibi Azam (Büyük Katip) seçildi. 1931-1935 yıllarında Büyük Şark mecmuasının sahibi ve Yazı İşleri Müdürü olarak görev yaptı. 1933-1935 döneminde Üstadı Azam Muavini (Büyük Üstad Kaymakamı) seçildi. 1935 yılında yeniden VEFA locasının Üstadı Muhteremi olarak seçildi. 1955 yılında KARDEŞLİK locasına katıldı ve Türkiye Büyük Locası'na delege seçildi. Türkiye Yüksek Şurası'nın felsefi derecelerde en son kademesi olan 33. dere-

ceye kadar yükseldi ve önemli görevler deruhte etti. Yüksek Şura'nın 1968 yılındaki Reorganizasyonu'nda Türkiye Fikir ve Kültür Derneği Kurucularındandır (No. 1). Aynı yıl Türkiye Fikir ve Kültür Derneği Merkez Yönetim Kurulu Başkanı olarak görev yaptı.

KAYNAK

Özel evrakı.

Ailesi.

Büyük Şark mecmuaları.

«Ana Çizgileriyle Türkiye'deki Masonluk Tarihi» Kemalettin Apak.

Türkiye Fikir ve Kültür Derneği Ana Tüzüğü.

«BÜYÜK ŞARK» Dergisinin KÂNUNUSANİ - ŞUBAT 1933 tarihli 8-9 numaralı sayısından, İNKİLAP Muh. Mah.ının Tesis celse-sinde, Kâtip İsmail Memduh Altar K.in tutmuş olduğu zabıt:

İNKİLAP MUH.: MAH.:İNİN TESİSİ

Türkiye Büyük Meş.: heyeti umumiyesinin 27-5-932 tarihli celse-sinde tesisine karar verilen İnkılâp Mah.:li Muh.:ının tesisi merasiminin icrası için 8 Teşrinievvel 932 tarihine müsadif cuma-ertesi günü saat 18 de Beyoğlu vadisinde Nuruziya sokağında Türkiye Büyük Meş.: lokalında Üs.:ı Muh.: Cevat Abdürrahim; 1. - Na.: Ali Kâmi; 2. - Na.: Ali Kemal; Hat.: Mehmet Ali Haşmet; Kâ.: İsmail Memduh, Kâ.: muavini Ali Refik; Haz.: emini Antuvan Zoleti; Has.: emini Mehmet Emin; Muhak.: Osman Fehmi; Teş.: Cevat Meruş; Muha.: dahili Halit Naci BB.: makamlarında ve müessis olan : İsmail Ratip, Safa Feyzi, Albert Saltiel, Mahmut Celâlettin, Ali Galip, Ferit Üpi, Muhittin Celâl, Tahir Salâhattin, Fethi İsmail Feridun Dokakin zade, Osman Şefik, Psalty Pierre, ve İsmail Kenan BB.: sütunlarda oldukları halde celse usulen küşat edildikten sonra murahhas olınayan ziyaretçi KK.: kabul olundu. Badehu Muh.: Mah.:lerimizden gönderilen murahhaslar, Yüksek Heyetin Hâ.: Bü.: amiri ile murahhası Mustafa Reşat ve âzasından bazı muhterem BB.: ve sabuk Bü.: Üs.: M. Kemal, lâhık Bü.: Üs.: Mustafa Hakkı ve muavini Raşit BB.: ve Büyük Daimî Heyet âzası mutat teşrifat ile Mah.:e dahil oldular. Büyük Meş.: tarafından Mah.:lin tesisine memuren izam

edilmiş olan pek münevver Doktor İsmail Hurşit B.'in memuriyetini mübeyyin vesika Hat.: Mehmet Ali Haşmet B.: tarafından müessisler ve ziyaretçiler kaim oldukları halde okundu. Doktor İsmail Hurşit B.: ikinci ve üçüncü murahhaslar Doktor Ali Rifat ve Ahmt Hamdi BB.: usul ve merasim mutade ile Mah.:le alındılar. İsmail Hurşit B.: , Üs.: ı Muh.: makamına çıkarak ikinci ve üçüncü murahhasları birinci ve ikinci Na.: makamlarına ik'at ettikten sonra Büyük Meş.: celsesinin birinci D.:de inikat etmiş olduğunu hazıruna ilân ederek âmale mübaşeret etti. Evvelâ Üs.: Muh.: makamile birinci ve ikinci Na.:ların ziyaları uyandırıldı. Bunu müteakip birinci murahhas İsmail Hurşit B.: tarafından Maha.: tesisi maksadından bahis ve İnkılâp' Mah.:i Muh.:inin muvaffakiyatını temenni sadedinde bir hitabe irad olundu. Badehu Mah.:i Muh.: Cevat Abdürrahim B.:intahlifi icra ve Mah.:in patentası birinci murahhas tarafından kendisine teslim olundu. Bundan sonra diğer Enva.:ın dahi tâhlifleri bilcira makamlarına ikat olundular.

İsmail Hurşit B.: âmale mübaşeret etmek üzere kapısının açılması için Mah.:in anahtarını ve matr.:yı Üs.:ı Muh.:e tevdi ve Şar.:ta ahzı mevki eylemiştir. Müteakiben Üs.:ı Muh.: Cevat Abdürrahim B.: aşağıda yazılı nutku irad ettikten sonra murahhaslarla ziyaretçi KK.: şerefine usulü dairesinde alkış icra edilmiştir.

Birinci murahhas İsmail Hurşit B.: dahi murahhas ve züvvar BB.:le birlikte İnkılâp Mah.: Muh.:i şerefine alkış yapmak suretile Mah.: müessislerini taltif etmiştir.

Bundan sonra Yüksek Şura murahhası Mustafa Reşat, Bü.: Hâ.: Amir Servet Yesari, Bü.: Üs.: Mustafa Hakkı, Armoniya Mah.: Muh.:i murahhası (İnkılâp) Mah.:ini kutlulamışlardır. Üs.:ı Muh.: bilmukabele teşekkür ettikten sonra usulü ve merasimi dairesinde celseye nihayet vermiştir.

İ. Memduh

TÜRKİYE BÜYÜK MEŞ'İ

1933 Yılında Muh.'i Mah.'i lerimizde Seçilen Üs.'i
Muh.'i ler ve Adresleri

Bü.'i Meş.'i ve İstanbul Va.'i sindeki Mah.'i lerimiz İçin Umumi Adres:

İstanbul-Beyoğlu, Nuruziya-Polonya Sokağı No. 25. Telef. 43723

Bü.'i Kâ.'i Mehmet Ali Haşmet. Hususî Tel. 42517

— İSTANBUL Va.'i : —

<u>Muh.'i Mah.'i</u>	<u>Üs.'i Muh.'i</u>	<u>Üs.'i Muh.'i in Adresi</u>
1 - Akasya	Viktor Alfandari	B.'i Galata-Hoca Ali tramvay Han No. 7. Tel. 44050
2 - Aydın	Yusuf Ziya	B.'i İstanbul Belediyesi fen işleri müdürü.
3 - Cumhuriyet Yıldızı	Yusuf Ziya	B.'i Kadıköy, Mısırhoğlu Nuhbey sokağı 13. Tel : 60596
4 - Etual Doryan	Leon Karaso	B.'i Galata, Bahrişefit Felemenk Bankası. Tel. 44979
5 - Gençlik	Emin Saît	B.'i Galata, Voyvoda Han 20 Po. kutusu: 1277. Tel 41072
6 - İnkılâp	Cevat Abdurrahim	B.'i Avukat Galata, Abit Han Tel. 42230
7 - İstanbul	Erich Landstein	B.'i Galata, Mayer mağazası Tel. 41560
8 - Mühıbbanı Hürriyet	Dr. Salim Ahmet	B.'i Aksaray, Muratpaşa Camii No. 59. Tel. 20704
9 - Murat	Sadi Rıza	B.'i Avukat, Galata Billür Han 1 inci kat. Tel. 41577
10 - Necat	Meedettin Ali	B.'i Üsküdar Bankası müdürü Tel. Üsk. 60590. İst. 21995
11 - Özkardeş	Tunah M. Ahmet	B.'i Muteahhit Bahçekapı Ksan-topulo Han No. 10-11 Tel. 23972
12 - Resne	Dr. İhsan İsmail	B.'i Cihangir yolu 26. Maarif sülhat müfettişi. Tel. 20821
13 - Revey	Psalti Piyer	B.'i Beyoğlu, Asmalımescit 24 Tel. 41226
14 - Sebat	Agâh Sırrı	B.'i Şehzadebaşı, İstiklâl lisesi müdürü. Tel. 22535
15 - Selâmet	Dr. Bahattin Lûtfü	B.'i Beyoğlu, Panaiya Apart.
16 - Vedat	R. Tıngıryan	B.'i Şişli, Danimarka afaleti. Tel. 42303

<u>Muh.: Mah.:</u>	<u>Üs.: Muh.:</u>	<u>Mah.: İçin Adres:</u>
17- Vefa	Dr. Muhittin Celâl B.	Galata, Kürkçüler Ahen-
Münih Han 4. Tel. 40558
Ev Tel. 40389
18- Ziyayı Şark	Dr. Fuat Süreyya B.	Kadıköy, Şifa hastahanesi
Tel. 60077
— ANKARA Va.:si : —		
19- Cümhuriyet	Ali Rıza	B.: Devlet Şurası Maliye ve
Nafia dairesi reisi.
Ankara Tel. 1888
— İZMİR Va.:si : —		
20- Ege	Kenal Şakir	B.: Kemalettin B., Halimağa
çarşısı Kadioğlu Ahmet B.
Ticaretanesi müdürü. İzmir.
21- Ehram	Dr. Nevzat Eşref B.	İkinci Beyler sokağında.
İzmir.
22- Güneş	Dr. Hüseyin Yusuf B.	Hilmi Şerif B., Memleket
hastahanesi Eczacısı. İzmir.
23- Homer	Akif Halil	B.: Jozef Karman B., Posta
kutusu 195. İzmir
24- Merih	Muhittin Osman	B.: Mustafa Toğan B., Ana-
dolu Ajansında. İzmir.
25- Satürn	Dr. Esat Cimcoz	B.: Bernard J. Penso B., posta
kutusu : 123 İzmir.
26- Zuhul	Feyyaz Mümtaz	B.: Feyyaz B., Alston Tobako
Kompani. P. K. 123 İzmir.
— GAZİANTEP Va.:si : —		
27- Cenup
Yıldızı	Dr. Saip Safi	B.: Dr. Saip B., P. K. 23
Gaziantep.
— BURSA Va.:si : —		
28- Nilüfer	Saffet Yılmaz	B.: Gazipaşa caddesi 177. Bursa
— SAMSUN Va.:si : —		
29- Işık	Dr. Op. Hasan Fehmi B.	Atuf Zülhtü Bey, Selânik
Bankası muhabere amiri.
Samsun.
— MANİSA Va.:si : —		
32- Ülker.	Külâhtaş Rıza	B.: Avukat Salih Sıtkı Bey
Manisa.

Sahip ve Yazı İşleri Müdürü
Mehmet Ali Haşmet

Resimli Ay Matbaası
T. L. Şirketi

ADEN HÜRREM BİRADER ...

Geçiş TÖRENİNDEN ...

HIRAM

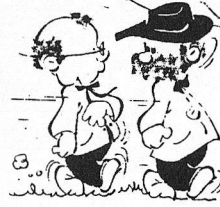
MASONLAR LOJADA
NİYE ÖYLE BESSİZ
OTURURLAR?

4 • EMPIRE STATE MASON

by Wally Miller

UYUYAN KARDEŞLERİ
UYANDIRMAK
İÇİN...

Amiller 5.3.77

ŞAKÜL GİBİ'Yİ EDİNMENİN TEK YOLU ABONE OLMAKTIR

Yıllık (10 sayı) abone bedeli : 10.000.— TL.

Yurt dışı abone bedeli : 15.— Amerikan Doları.

Abone bedelini, İstanbul, Ankara veya İzmir'de **Lokal kapısındaki vazifelilere** yatırabileceğiniz gibi, adresimize **çekinizi** postalayabilir veya bir **posta havalesi** gönderebilirsiniz.

Çek veya posta havalesi kullandığınız takdirde aşağıdaki formu şu adrese postalayınız :

ŞAKUL GİBİ — Zincirlikuyu Cad. 9/13 Etiler 30600 İstanbul

..... Buradan kesiniz veya fotokopisini çekiniz

ŞAKÜL GİBİ dergisine abone olmak istiyorum. Abone bedeline ait posta makbuzu veya fotokopisi eklidir. İlk çıkacak sayısından itibaren lütfen adresime postalayınız.

(DAKTILO VEYA BÜYÜK HARFLE YAZINIZ)

Adım, Soyadım :

Adresim :

... ..

... ..

Telefon No. : Locam :